

[Pradžia](#) > ... > [Kreipimasis į Teismą](#) > [Kur Ir Kaip](#) > [Kurios Šalies Įstatymai Taikomi?](#) > [Slovakia](#)

Kurios šalies įstatymai taikomi?

Turinį pateikė

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Slovakija

1 Teisės šaltiniai

1.1 Nacionalinė teisė

Pagrindinis nacionalinis Slovėnijos tarptautinės privatinės teisės šaltinis yra Įstatymas Nr. 97/1963 dėl tarptautinės privatinės teisės ir proceso (toliau – Įstatymas dėl tarptautinės privatinės teisės), kurio 3–31 straipsniuose esančiose kolizinėse normose apibrėžiama konkrečiose teisės srityse taikytina teisė (galimybė turėti teises ir atlikti teisinius veiksmus, teisinių veiksmų galiojimas, materialinė teisė, sutarčių teisė, darbo teisė, paveldėjimo teisė, šeimos teisė). Įstatymas dėl tarptautinės privatinės teisės taikomas tik jei tiesiogiai taikomoje Europos Sąjungos teisėje ar Slovakijos Respublikai privalomoje tarptautinėje sutartyje, arba tiksliau – šią sutartį įgyvendinančiu teisės aktu nenustatyta kitaip. Tai reiškia, kad jei Įstatymas dėl tarptautinės privatinės teisės nurodytas toliau, reikia turėti omenyje, kad jis taikomas tik jei nėra tarptautinių ar Sąjungos teisės aktų.

Slovakijos teisėje atskiros kolizinės normos nustatytos ne tik Įstatyme dėl tarptautinės privatinės teisės, pavyzdžiui:

- Įstatyme Nr. 513/1991 (Prekybos kodeksas) Be šio įstatymo 22 straipsnyje esančios kolizinės normos, jo III antraštinėje dalyje yra specialiosios nuostatos dėl prievolių tarptautinės prekybos srityje, taikomos šalia kitų nuostatų bylose dėl sutarčių, kurioms būdingas užsienio elementas.
- Įstatymo Nr. 311/2001 (Darbo kodeksas) 241a straipsnio 7 dalyje (teisė, taikytina nustatant, ar darbdavys yra pagrindinis darbdavys, jei jam taikoma kita nei valstybės narės teisė)
- Įstatymo Nr. 8/2008 dėl draudimo 89 straipsnyje (draudimo sutartims taikytina teisė)
- Įstatymo Nr. 191/1950 dėl įsakomųjų vekselių ir čekių (Įsakomųjų vekselių ir čekių įstatymas) specialiosiose nuostatose dėl įsakomiesiems vekseliams (91 ir paskesni straipsniai) ir čekiams (69 ir paskesni straipsniai) taikomos tarptautinės teisės.

1.2 Daugiašalės tarptautinės konvencijos

- JTO konvencijos: 1956 m. birželio 20 d. JT konvencija dėl išlaikymo išieškojimo užsienyje, 1963 m. balandžio 24 d. Vienos konvencija dėl konsulinių santykių;
- Europos Tarybos konvencijos: 1968 m. birželio 7 d. Europos konvencija dėl informacijos apie užsienio teisę; 1978 m. kovo 15 d. Europos konvencijos dėl informacijos apie užsienio teisę papildomas protokolai; 1980 m. gegužės 20 d. Europos konvencija dėl sprendimų, susijusių su vaikų globa, pripažinimo ir vykdymo bei vaikų globos atnaujinimo;
- Hagos tarptautinės privatinės teisės konferencijos konvencijos: 1954 m. kovo 1 d. Konvencija dėl civilinio proceso; 1970 m. kovo 18 d. Konvencija dėl įrodymų civilinėse arba komercinėse bylose paėmimo užsienyje; 1970 m. birželio 1 d. Konvencija dėl santuokos nutraukimo ir gyvenimo skyrium pripažinimo; 1973 m. spalio 2 d. Konvencija dėl sprendimų, susijusių su išlaikymo pareigomis, pripažinimo ir vykdymo; 1965 m. lapkričio 15 d.

Konvencija dėl teisminių ir neteisminių dokumentų civilinėse arba komercinėse bylose įteikimo užsienyje; 1980 m. spalio 25 d. Konvencija dėl tarptautinio vaikų grobimo civilinių aspektų; 1993 m. gegužės 29 d. Konvencija dėl vaikų apsaugos ir bendradarbiavimo tarptautinio įvaikinimo srityje; 1961 m. spalio 5 d. Konvencija dėl užsienio valstybėse išduotų dokumentų legalizavimo panaikinimo; 1996 m. spalio 19 d. Konvencija dėl jurisdikcijos, taikytinos teisės, pripažinimo, vykdymo ir bendradarbiavimo tėvų pareigų ir vaikų apsaugos priemonių srityje; 1980 m. spalio 25 d. Konvencija dėl tarptautinės teisės kreiptis į teismą.

d) Tarptautinės sutartys, kuriomis suvienodinamos kolizinės normos: 1971 m. gegužės 4 d. Konvencija dėl eismo įvykiams taikytinos teisės; 1996 m. spalio 19 d. Konvencija dėl jurisdikcijos, taikytinos teisės, pripažinimo, vykdymo ir bendradarbiavimo tėvų pareigų ir vaikų apsaugos priemonių srityje.

e) Tarptautinės sutartys, kuriomis suvienodinamos tiesioginės materialinės teisės normos: 1980 m. balandžio 11 d. Jungtinių Tautų konvencija dėl tarptautinio prekių pirkimo–pardavimo sutarčių; 1974 m. birželio 14 d. Niujorke sudaryta Konvencija dėl tarptautinio prekių pirkimo–pardavimo senaties termino, iš dalies pakeista 1980 m. balandžio 11 d. Protokolu.

f) Tarptautinės sutartys dėl arbitražo: 1958 m. birželio 10 d. Konvencija dėl užsienio arbitražų sprendimų pripažinimo ir vykdymo; 1961 m. balandžio 21 d. Konvencija dėl tarptautinio komercinio arbitražo. Tarptautinės sutartys dėl transporto: 1965 m. gegužės 19 d. Tarptautinio krovinių vežimo keliais sutarties konvencija; 1980 m. gegužės 9 d. Tarptautinio vežimo geležinkeliais sutartis, iš dalies pakeista 1990 m. gruodžio 20 d. Protokolu. Kitos teisiškai reikšmingos tarptautinės privatinės teisės konvencijos: 2005 m. birželio 30 d. priimti 1955 m. liepos 15 d. Hagos tarptautinės privatinės teisės konferencijos įstatų pakeitimai; 1995 m. birželio 24 d. UNIDROIT Konvencija dėl pavogtų ar neteisėtai išvežtų kultūros objektų; 1999 m. lapkričio 4 d. Civilinės teisės konvencija dėl korupcijos; 1973 m. spalio 26 d. Susitarimas dėl mirusiųjų kūnų pervežimo.

g) Slovakijos Respublikai privalomos konvencijos dėl bendradarbiavimo teisiniais klausimais: 1965 m. vasario 18 d. Konvencija dėl valstybių ir kitų valstybių fizinių bei juridinių asmenų investicinių ginčų sprendimo; 1951 m. spalio 31 d. Hagos tarptautinės privatinės teisės konferencijos įstatai (galioja nuo 1955 m. liepos 15 d., su pakeitimais, padarytais 2007 m. sausio 1 d.); 1927 m. rugsėjo 26 d. Konvencija dėl užsienio arbitražų sprendimų vykdymo; 1923 m. rugsėjo 24 d. Protokolas dėl arbitražinių išlygų; 1972 m. gegužės 26 d. Konvencija dėl civilinės teisės ginčų, kylančių iš ekonominio ir mokslinio-techninio bendradarbiavimo santykių, sprendimo arbitraže; 1958 m. balandžio 15 d. Konvencija dėl sprendimų, susijusių su išlaikymo pareigomis, pripažinimo ir vykdymo; 1980 m. gruodžio 5 d. Konvencija dėl tarpvyriausybinių ekonominių organizacijų teisinio statuso, privilegijų ir imunitetų.

h) Tarptautinės sutartys dėl autorių teisių ir pramoninės teisės (pavyzdžiai): 1883 m. kovo 20 d. Paryžiaus konvencija dėl pramoninės nuosavybės saugojimo; 1886 m. rugsėjo 9 d. Berno konvencija dėl literatūros ir meno kūrinių apsaugos. Kitos Slovakijos Respublikai privalomos konvencijos pateikiamos Slovakijos Respublikos užsienio ir Europos reikalų ministerijos interneto svetainėje www.mzk.sk.

1.3 Pagrindinės dvišalės konvencijos

1. 1989 m. kovo 28 d. Čekoslovakijos Socialistinės Respublikos ir Vengrijos Liaudies Respublikos sutartis dėl teisinės pagalbos ir teisinių santykių sureguliuavimo civilinėse, šeimos ir baudžiamosiose bylose
2. 1987 m. gruodžio 21 d. Čekoslovakijos Socialistinės Respublikos ir Lenkijos Liaudies Respublikos sutartis dėl teisinės pagalbos ir teisinių santykių sureguliuavimo šeimos, darbo ir baudžiamosiose bylose
3. 1982 m. rugpjūčio 12 d. Čekoslovakijos Socialistinės Respublikos ir Sovietų Socialistinių Respublikų Sąjungos susitarimas dėl teisinės pagalbos ir teisinių santykių civilinėse, šeimos ir baudžiamosiose bylose
4. 1961 m. lapkričio 10 d. Čekoslovakijos Socialistinės Respublikos ir Austrijos Respublikos sutartis dėl tarpusavio teisinių santykių civilinėse bylose, dokumentų ir teisinės informacijos, ir Baigiamasis protokolas
5. 1992 m. spalio 29 d. Slovakijos Respublikos ir Čekijos Respublikos sutartis dėl teisminių institucijų teikiamos teisinės pagalbos ir tam tikrų teisinių santykių sureguliuavimo civilinėse ir baudžiamosiose bylose
6. 1964 m. sausio 20 d. Čekoslovakijos Socialistinės Respublikos ir Jugoslavijos Socialistinės Federacinės Respublikos sutartis dėl teisinių santykių sureguliuavimo civilinėse, šeimos ir baudžiamosiose bylose

2 Kolizinių normų taikymas

2.1 Teisėjo pareiga savo iniciatyva taikyti kolizines normas

Atitinkamą teisės normą nustato ir sprendimą dėl jos taikymo konkrečiam teisiniui santykiui priima teisminė institucija savo iniciatyva, remdamasi tuo, kad teisinio ginčo šalims nebūtina nurodyti ar įrodyti jų bylai taikytinos teisės. Kalbant apie taikymą, Slovakijos teisėje skiriamos privalomosios ir numatytosios kolizinės normos. Privalomąsias kolizines normas teismas privalo taikyti, neatsižvelgdamas į šalių pageidavimą ir į tai, ar šalys rėmėsi šia teise. Numatytosios kolizinės normos yra įprastos byloms dėl sutarčių Slovakijos teisėje – tai teisės normos, kurias galima pakeisti atitinkamų šalių susitarimu.

2.2 Atgaliniai nukreipimai ir nukreipimai į trečiosios valstybės teisę (renvoi)

Slovakijos tarptautinėje privatinėje teisėje nukreipimas pagal jos kolizines normas reiškia nukreipimą į tos valstybės visą teisinę sistemą, įskaitant jos kolizines normas. Pagal bendrąją Tarptautinės privatinės teisės įstatymo (35 straipsnis) taisyklę nukreipimas į kitos valstybės teisę (*renvoi*) gali būti pripažįstamas, jei jis padeda pagrįstai ir teisingai išspręsti bylą. Priimdamas sprendimą dėl to, ar sutikti su atsisakymu ir tolesniu perdavimu, teismas gali atsižvelgti tik į faktinius ir teisinius veiksnius, kurie gali paveikti taikytinos teisės pasirinkimą, tačiau ne į veiksnius, kurie gali paveikti faktinį bylos esmės išsprendimą. Slovakijos teisėje nukreipimas į kitos valstybės teisę pripažįstamas su asmeniu, šeimos teise ir paveldėjimo teise susijusiais atvejais. Bylose dėl sutarčių nukreipimas į kitos valstybės teisę taikomas tik labai išimtinėmis aplinkybėmis, o bylose dėl teisės pasirinkimo jis tiesiogiai negalimas (Tarptautinės privatinės teisės įstatymo 9 straipsnio 2 dalis). Įsakomųjų vekselių ir čekių įstatyme yra numatyta speciali tvarka, pagal kurią nukreipimas į kitos valstybės teisę turi būti pripažįstamas, teismui neprivalant tikrinti pagrįsto ir teisingo sprendimo reikalavimo (Įsakomųjų vekselių ir čekių įstatymo 69 ir 91 straipsniai).

2.3 Siejamojo veiksnio pasikeitimas

Slovakijos teisėje nėra jokios bendros taisyklės, susijusios su siejamojo veiksnio pasikeitimo poveikiu. Jei Slovakijos kolizinėje normoje nenurodytas taikytinas laiko momentas, į kurį atsižvelgiant reikia vertinti siejamąjį veiksni, Slovakijos teismai nustato jį remdamiesi kitu siejamuoju veiksnium arba teismų praktika. Tačiau apskritai taikomas tas laikas, kai susiklosto teisinė padėtis, o tiksliau – bylos iškėlimo diena, atsižvelgiant į konkrečias bylos aplinkybes.

Statuso pasikeitimas yra būdingas kilnojamajam turtui. Pagal buvimo vietą taikytinos teisės kriterijaus pakeitimas reglamentuojamas Tarptautinės privatinės teisės įstatymo 6 straipsnyje, kuriame atskiriamas kilnojamasis turtas (apskritai) ir kilnojamasis turtas, gabenamas pagal sutartį (tranzitu vežamos prekės). Pačiam kilnojamajam turtui taikytina teisė yra vietos, kurioje kilnojamasis turtas buvo tuo metu, kai atsirado faktinė aplinkybė, dėl kurios buvo suteikta ar išnyko teisė, teisė. Tačiau teismų praktikoje nustatyta, kad pagal kitą teisę įgytos materialinės teisės turinys ir padariniai (t. y. vienoje šalyje įgytų teisių pavertimas lygiaverte jų kategorija kitoje šalyje) vertinami pagal naujosios (esamos) turto buvimo vietos teisę.

Jei turtas yra pervežamas (jei turtas dar vežamas), siejamasis veiksnys yra turto išsiuntimo vietos teisė. Siejamųjų veiksnų pakeitimo klausimas kilnojamojo turto atveju taip pat gali kilti, kalbant apie senaties terminą. Būtent šiuo tikslu Tarptautinės privatinės teisės įstatymo 8 straipsnyje nurodyta, kad senačiai taikoma vietos, kurioje turtas buvo tuo metu, kai senaties terminas prasidėjo, teisė. Tačiau turtą įgyjamąja senatimi įgijusiam asmeniui nedraudžiama remtis teise tos valstybės, kurioje turtas buvo įgytas įgyjamąja senatimi, jei nuo to laiko, kai turtas atsidūrė toje valstybėje, pagal tos valstybės teisę buvo tenkinamos visos senaties sąlygos. Jei vėliau turtas buvo perkeliamas į daugiau nei vienos valstybės teritoriją, sąlygos bus vertinamos pagal turto buvimo vietos tuo metu, kai senaties terminas buvo pradėtas skaičiuoti, teisę arba vietos, kurioje turtas buvo nepertraukiamai, visą senačiai reikšmingą terminą, teisę.

2.4 Įprasto kolizinių normų taikymo išimtys

Privalomosios teisės normos ir viešosios tvarkos išlyga

Pagrindinis privalomųjų normų ir viešosios tvarkos išlygos skirtumas yra jų poveikis: privalomosios normos veikia neatsižvelgiant į užsienio teisės turinį, o viešosios tvarkos išlyga veikia gynybiškai (tik jei dėl užsienio teisės aktų taikymo būtų pakenkta nurodytiems interesams). Pagal viešosios tvarkos išlygą apsaugomos ne visos

privalomosios Slovakijos teisės nuostatos, o tik tos, kurios laikomos pagrindiniais principais (pavyzdžiui, monogaminės santuokos principas).

Privalomosios normos – tai nacionalinės teisės normos, nuo kurių negalima nukrypti; jos turi būti taikomos visais atvejais, neatsižvelgiant į teisę, pagal kurią, remiantis kolizinėmis normomis, turi būti sprendžiamas konkretus teisinis santykis. Apskritai tai yra viešosios teisės normos, tačiau tai gali būti ir privatinės teisės normos, jei jų tikslas yra apsaugoti konkretų esminį interesą. Teismas savo nuožiūra vertina, ar konkreči teisės norma yra privaloma. Įstatyme ši sąvoka aiškiai neapibrėžta; ji būdinga vartotojų teisei ir kai kurioms darbo teisės sritims (pvz., taisyklės dėl sveikatos ir saugos, darbo valandų ir kt.). Pavyzdžiui, šeimos teisėje Baudžiamojo kodekso normos, kuriomis reglamentuojami nusikaltimai šeimai ir jaunimui, yra privalomosios normos.

Viešosios tvarkos išlyga įtvirtinta Tarptautinės privatinės teisės įstatymo 36 straipsnyje, pagal kurį užsienio valstybės teisės nuostata negali būti taikoma, jei dėl jos taikymo būtų pažeisti Slovakijos Respublikos socialinės ir valstybinės sistemos pagrindai ir įstatymai, kurių privaloma laikytis be išlygų, neatsižvelgiant į šalių valių. Tai visų pirma yra konstitucinės normos, kuriose įtvirtinta teisė į teisingą bylos nagrinėjimą ir pagrindiniai lygybės prieš įstatymą bei diskriminacijos dėl lyties, rasės, odos spalvos, religijos, pilietybės ir kt. draudimo principai. Atsižvelgiant į įstatymo tikslą, viešosios tvarkos išlygą reikia taikyti apdairiai, o ją taikydamas, teismas negali tikrinti ar vertinti užsienio valstybės teisės nuostatos ir turi įvertinti tik jos taikymo padarinius Slovakijos Respublikos viešajai tvarkai.

2.5 Užsienio teisės nustatymas

Slovakijos Respublika yra viena iš šalių, kuri teisės nuostatą laiko įstatymu, o ne faktine aplinkybe, kurią reikia įrodyti. Todėl teisminės institucijos imasi veiksmų nustatyti teisės nuostatas savo iniciatyva. Pagal Tarptautinės privatinės teisės įstatymo 53 straipsnį, siekdamas nustatyti užsienio teisę, teismas imasi visų būtinų priemonių, taip pat panaudodamas savo išteklius, kad gautų užsienio teisės turinį, ieškodamas bendrai prieinamuose šaltiniuose, įpareigodamas bylos šalis pateikti informaciją arba paprašydamas informacijos iš Teisingumo ministerijos (ji privalo reaguoti į šiuos prašymus). Tai reiškia, kad teismai taip pat gali pasinaudoti savo žiniomis apie užsienio teisės turinį arba nustatyti jį pasitelkdami tarptautinės privatinės teisės ekspertus ar bylos šalis, arba net ieškodami informacijos internete. Jei užsienio teisės turinio neįmanoma nustatyti per pagrįstą laikotarpį, užsienio teisės turinio nustatymas susijęs su didelėmis kliūtimis arba jo neįmanoma nustatyti, taikoma Slovakijos teisė. Kilus abejonių dėl užsienio teisės turinio nustatymo, teismai turi teisę kreiptis į Teisingumo ministeriją ir prašyti jos bendradarbiauti.

3 Kolizinės normos

3.1 Sutartinės prievolės ir teisiniai veiksmai

Sutartinės prievolės

Tarptautinės privatinės teisės įstatymas taikomas tik privatinės teisės reglamentuojamoms sutartims, t. y. civilinės teisės, komercinės, šeimos, darbo teisės ir pan. sutartims, turinčioms tarptautinį elementą. Pagal sutarties šalių valios autonomijos principą, esant turtiniams santykiams, Tarptautinės privatinės teisės įstatymo 9 straipsnyje teikiama aiški pirmenybė tam, kad šalys pačios pasirinktų taikytiną teisę (taip pat leidžiama pasirinkti taikytiną teisę darbo srityje). Taikytinos teisės pasirinkimas ribojamas tik vartojimo sutartims, nes jei pasirinkta teisė nenumato pakankamos vartotojų apsaugos, tokioms sutartims taikoma ta teisinė sistema, kuria užtikrinamas palankesnis vartotojo vertinimas (Tarptautinės privatinės teisės įstatymo 9 straipsnio 3 dalis ir 10 straipsnio 4 dalis). Jei taikytina teisė nepasirinkta, taikomi valstybės, kuri užtikrina pagrįstą ginčų dėl šio pobūdžio sutarčių sprendimą, teisės aktai. Pagal pagrįsto ginčų sprendimo principą Tarptautinės privatinės teisės įstatymo 10 straipsnio 2 ir 3 dalyse pateikiami pavyzdžiai, kokia teisė paprastai taikoma konkrečių rūšių sutartims: pavyzdžiui, pirkimo-pardavimo sutartims taikoma pardavėjo buveinės vietos teisė. Kalbant apie sutartines prievoles, Tarptautinės privatinės teisės įstatyme taip pat reglamentuojamos sutartinių santykių sukeltos materialinės teisinės pasekmės (12 straipsnis), ieškinių senatis ir tarpusavio užskaita (13 straipsnis), taip pat vienašaliams teisiniams veiksams taikomos taisyklės (14 straipsnis), nesvarbu, ar jie skirti nurodytam subjektui (tokiais atvejais siejamasis veiksnys yra skolininko nuolatinė gyvenamoji vieta).

Sutartinės prievolės pagal tarptautinę įsakomųjų vekselių ir čekių teisę konkrečiai reglamentuotos įsakomųjų vekselių ir čekių įstatyme (69 ir paskesni straipsniai ir 91 ir paskesni straipsniai).

Teisiniai veiksmai

Įstatymo kolizijų klausimai, susiję su teisiųjų veiksmų galiojimu, negaliojimo padariniais, taip pat teisinio veiksmo forma reglamentuojami Tarptautinės privatinės teisės įstatymo 4 straipsnyje. Teisinio veiksmo padariniams taikytina teisė taip pat taikoma jo negaliojimo klausimams. Taikytina teisė nustatoma pagal atitinkamas kolizines normas, nurodytas konkrečiam teisiniui veiksmui. Yra dvi išimtys, kai teisinio veiksmo galiojimo ir jo negaliojimo padariniai reglamentuojami skirtingos teisės: būtent jei įstatyme numatyta kitaip arba jei tai yra svarbu siekiant pagrįstai išspręsti ginčą. Kalbant apie teisinio veiksmo formą, pakanka, kad teisinis veiksmas būtų atliktas pagal vietos, kurioje veiksmas buvo atliktas ar yra atliekamas, teisę. Todėl nebūtina, kad veiksmas būtų tokios pat formos, kaip reikalaujama pagal teismo, kuriame iškelta byla, pasirinktą teisę, kaip yra kalbant apie jo galiojimą. Tačiau ši subsidiari kolizinė norma negali būti taikoma, jei pagal teismo, kuriame iškelta byla, pasirinktą sutarčiai taikytiną teisę reikalaujama, jog tam, kad sutartis galiotų, ji turi būti rašytinės formos.

3.2 Nesutartinės prievolės

Pagrindinė nacionalinė kolizinė norma, taikoma nesutartinėms prievolėms, įtvirtinta Tarptautinės privatinės teisės įstatymo 15 straipsnyje, pagal kurį reikalavimams atlyginti žalą, patirtą pažeidus pareigą, kylančią iš visuotinai taikomų teisės aktų (deliktas) arba tais atvejais, kai pagal įstatymą žalą būtina atlyginti, nepaisant to, ar veiksmas buvo teisėtas (atsakomybė už rezultatą), taikoma žalos atsiradimo vietos teisė arba teisė į žalos atlyginimą suteikusiai įvykio vietos teisė. Siejamieji veiksniai, taikomi *negotiorum gestor*, nepagrįstam praturtėjimui ir kt. nustatomi *mutatis mutandis* pagal Tarptautinės privatinės teisės įstatymo 15 straipsnį ir kitas jo nuostatas.

3.3 Asmens statusas ir su civiliniu statusu (vardu ir pavarde, gyvenamąja vieta ir teisnumu bei veiksnumu) susiję jo aspektai

Bendrosios kolizinės normos, t.y. tos, kuriomis remiantis nustatoma fizinio asmens teisiniui subjektiškumui taikytina teisė, įtvirtintos Tarptautinės privatinės teisės įstatymo 3 straipsnyje, kuriame nurodyta, kad asmens veiksnumas teisiųjų ir teisiųjų veiksmų atžvilgiu reglamentuojamas valstybės, kurios pilietis šis asmuo yra, teisės. Jei teisinį veiksma Slovakijs Respublikoje atlieka užsienietis, kuris laikomas neveiksniu pagal savo pilietybės valstybės įstatymus, pakanka, kad jis turėtų veiksnumą atlikti šį veiksma pagal Slovakijs teisę. Tačiau toks teisinis veiksmas nebūtinai bus laikomas galiojančiu pagal kitų valstybių teisę, įskaitant užsieniečio kilmės šalį.

Pagal nacionalinę Slovakijs teisę fizinio asmens teisinis subjektiškumas teisiųjų ir pareigų atžvilgiu įgyjamas gimstant (šį teisinį subjektiškumą turi kiekvienas pradėtas vaikas, jei jis gimė gyvas) ir pasibaigia mirus (kai teismas paskelbia asmenį mirusiu). Visiškas veiksnumas įgyjamas suėjus 18 metų arba sudarius santuoką (ją galima sudaryti nuo 16 m.). Visiško veiksnumo reikalaujama procesiniam veiksnumui įgyti, nors pagal įstatymą procesinis veiksnumas gali būti suteikiamas asmeniui, kuris priešingu atveju negalėtų jo turėti, pavyzdžiui, nepilnamečiui vienam iš tėvų įvaikinimo byloje, kai jam sukanka 16 metų. Nepilnamečiai turi veiksnumą tik dėl tų veiksmų, kurie dėl savo pobūdžio atitinka jų protinę ir psichinę brandą pagal jų amžių. Tam, kad asmuo būtų visiškai veiksnus, be amžiaus ribos, jis taip pat turi būti sveiko proto. Asmens veiksnumą gali panaikinti ar apriboti tik teismas.

Specialios nacionalinės kolizinės normos dėl veiksnumo taikomos galimybei sudaryti santuoką (Tarptautinės privatinės teisės įstatymo 19 straipsnis, žr. 3.5 punktą), testamentu sudarymui ir atšaukimui (Tarptautinės privatinės teisės įstatymo 18 straipsnis, žr. 3.7 punktą) ir užsieniečių procesiniam veiksnumui (Tarptautinės privatinės teisės įstatymo 49 straipsnis). Kolizinės normos, kuriomis reglamentuojamas juridinių asmenų teisinis subjektiškumas pagal Slovakijs teisę, įtvirtintos Prekybos kodekso 22 straipsnyje, pagal kurį juridinių asmenų statusui taikomas įsteigimo principas, o teisinio subjektiškumo apimtis, suteikiama pagal taikytiną teisę, taip pat yra suteikiama pagal Slovakijs teisę. Asmens galimybės prisiimti įsipareigojimus už įsakomuosius vekselius ar čekius vertinimas reglamentuotas įsakomųjų vekselių ir čekių įstatyme, kuriame nurodyta, kad asmeniui yra privaloma jo pilietybės valstybės teisė.

Kalbant apie civilinę būklę, Slovakijs teisėje „gyvenamoji vieta“ nėra naudojama kaip siejamasis veiksnys ir tai ne tas pats, ką reiškia Slovakijsje vartojama sąvoka „nuolatinė gyvenamoji vieta“ (ji įrašyta Slovakijs Respublikos gyventojų registre). Asmens teisė į vardą priskiriama asmeniui statusui pagal analogiją ir taikoma ta pati teisė kaip ir atitinkamo asmens teisiniui ir procesiniam veiksnumui.

3.4 Tėvų ir vaikų santykių nustatymas, įskaitant įvaikinimą

3.4.1 Tėvų ir vaikų santykių nustatymas

Pagal nacionalinę teisę motina yra vaiką pagimdžiusi moteris. Jei kyla abejonių dėl motinystės, teismas priima sprendimą remdamasis su gimimu susijusiomis nustatytomis faktinėmis aplinkybėmis. Tėvystė nustatoma pagal tris paneigiamas tėvystės prielaidas, nurodytas Šeimos įstatyme Nr. 36/2005 (toliau – Šeimos įstatymas): i) santuokos trukmę; ii) tėvų pripažinimo pareiškimą Registrų tarnyboje ir iii) tariamo tėvo ir vaiko motinos lytinio akto laiką.

Tarptautinės privatinės teisės įstatyme nustatytos kolizinės normos dėl tėvystės (motinystės) nustatymo (pripažinimo ar paneigimo), susijusios su vaiko gimimo laiku. Pagal Tarptautinės privatinės teisės įstatymo 23 straipsnį taikytina valstybės, kurios pilietybę vaikas įgijo gimdamas, teisė. Ši teisė visų pirma taikytina nustatant, kas gali būti pareiškimo dėl tėvystės (motinystės) objektas, kokia turi būti šio pareiškimo forma ir ar įmanoma pripažinti pradėto vaiko tėvystę. Jei gimdamas vaikas įgyja daugiau nei vieną pilietybę arba neįgyja jokios, taikomas Tarptautinės privatinės teisės įstatymo 33 straipsnis. Jeigu vaikas šiuo būdu įgijo Slovakijos pilietybę, tačiau gimė ir gyvena užsienyje, tokiu atveju taikytina vaiko įprastinės gyvenamosios vietos valstybės teisė. Pagal Tarptautinės privatinės teisės įstatymo 23 straipsnio 3 dalį, jei vaikas (neatsižvelgiant į jo pilietybę) nustatymo metu gyvena (t.y. turi nuolatinę gyvenamąją vietą) Slovakijos Respublikoje, tėvystė gali būti nustatyta pagal Slovakijos teisę, jei tai atitinka vaiko interesus. Pagal šią nuostatą leidžiama alternatyviai atsižvelgti į pripažinimo galiojimą pagal tėvystės pripažinimo valstybės teisę, o ne pagal vaiko pilietybės jo gimimo metu teisę. Tačiau tam, kad tėvystės pripažinimas galiojotų, pakanka, kad jis atitiktų pripažinimo vietos valstybės teisę.

3.4.2 Įvaikinimas

Pagal Slovakijos šeimos įstatymą, dėl įvaikinimo susiklosto biologinės šeimos santykiams tapatūs santykiai tarp įvaikinto vaiko ir įtėvio (įmotės) (ir jo / jos giminaičių). Tik teismas gali priimti sprendimą dėl įvaikinimo, įtėviui (įmotei) pasiūlius, ir įtėvis (įmotė) nebūtinai turi būti Slovakijos pilietis, tačiau jis turi būti įrašytas į įvaikinimo pažymą pagal įstatymą Nr. 305/2005 dėl socialinės ir teisinės vaikų apsaugos ir socialinės globos. Įvaikinti galima tik vaikus iki 18 metų. Pagal esamus teisės aktus bendrai įvaikinti leidžiama tik susituokusiems partneriams (arba sutuoktiniui, gyvenančiam su vienu iš vaiko tėvų santuokoje, taip pat tėvo (motinos) arba įtėvio (įmotės) našlei (našliui). Išimtinėmis aplinkybėmis vaiką taip pat gali įvaikinti vienas asmuo. Nepilnamečio įvaikinimui užsienyje reikalingas Slovakijos darbo, socialinių reikalų ir šeimos ministerijos arba šios ministerijos paskirtos valstybės valdymo institucijos sutikimas. Įvaikinimas gali būti nutrauktas teismo sprendimu per šešis mėnesius nuo sprendimo dėl įvaikinimo įsigaliojimo.

Pagal Tarptautinės privatinės teisės įstatymo 26 straipsnį įvaikinimui taikoma įtėvio ir įmotės pilietybės valstybės teisė. Jei įtėvio ir įmotės pilietybė skiriasi, taikytina sutuoktinių bendros įprastinės gyvenamosios vietos valstybės teisė. Jei šios gyvenamosios vietos nėra, įvaikinimui taikoma valstybės, su kuria juos sieja glaudžiausi ryšiai, teisė. Slovakijos teisė gali būti taikoma, jei pagal užsienio teisę įvaikinimas apskritai neleidžiamas arba leidžiamas tik labai sudėtingomis sąlygomis, ir įtėvis (įmotė) ar bent vienas iš įvaikinančiųjų ilgai gyvena Slovakijos Respublikoje (pagal teismų praktiką tai yra ne trumpiau nei metai). Pagal Tarptautinės privatinės teisės įstatymo 26a straipsnį vaiko apgyvendinimui priežiūros institucijoje prieš įvaikinimą (pagal Slovakijos teisę, tai daroma prieš įvaikinimą) taikoma vaiko įprastinės gyvenamosios vietos teisė. Įvaikinamo vaiko pilietybės valstybės teisė taikoma vertinant poreikį prašyti vaiko sutikimo arba kitų asmenų ar institucijų patvirtinimo dėl įvaikinimo (Tarptautinės privatinės teisės įstatymo 27 straipsnis). Ši nuostata taip pat taikoma panašiais į įvaikinimą atvejais, pavyzdžiui, nesantuokinio vaiko pripažinimui santuokiniu (Slovakijos teisėje tai nepripažįstama).

3.5 Santuoka, nesusituokusios poros (sugyventiniai), partnerystė, santuokos nutraukimas, gyvenimo skyrium patvirtinimas, išlaikymo prievolės

3.5.1 Santuoka

Pagal Slovakijos teisę santuoką gali sudaryti tik sveiko proto vyras ir moteris; sudarydami santuoką, jie negali būti susituokę su kuo nors kitu. Pagal įstatymą tuoktis draudžiama tiesiosios aukštutinės linijos giminaičiams, tiesiosios žemutinės linijos giminaičiams ir pusbroliams ar pusseserėms, taip pat nepilnamečiams (išimtinėmis aplinkybėmis teismas gali leisti vyresnio nei 16 m. nepilnamečio santuoką). Šis amžiaus apribojimas Slovakijos

teisėje gali būti laikomas privalomu. Pagal Slovakijos teisės aktus santuoka sudaroma tarpusavio pareiškimu Registru tarnyboje arba bažnyčioje.

Pagal Tarptautinės privatinės teisės įstatymą (19 ir 20 straipsniai) asmens galimybei sudaryti santuoką ir jos galiojimo sąlygoms taikoma asmens pilietybės valstybės teisė. Santuokos sudarymo formai taikoma santuokos sudarymo vietos teisė. Priešingai nei pagal bendrąsias kolizines normas (Tarptautinės privatinės teisės įstatymo 3 ir 4 straipsniai), subsidiarus Slovakijos teisės taikymas neleidžiamas. Vertinant santuokos sudarymo formą taikytina santuokos sudarymo vietos teisė, todėl šia teise remiantis nagrinėjami ir tokie klausimai kaip, pavyzdžiui, asmens sutikimo tuoktis išraiškos būdas, liudytojų skaičius, įstaiga, kuri yra kompetentinga sudaryti santuoką, galimybė sudaryti santuoką per įgaliotinį ir kt. Šis kriterijus netaikomas, jei santuoka sudaroma konsulate. Jei santuoką užsienyje sudaro Slovakijos piliečiai kitoje įstaigoje nei šiuo tikslu įgaliota Slovakijos įstaiga, tokiems atvejams konkrečiai taikomas Tarptautinės privatinės teisės įstatymo 20a straipsnis, kuriame nurodyta, kad tokia santuoka galioja Slovakijos Respublikoje, jei ji galioja valstybėje, kurios įstaigoje ji buvo sudaryta ir jei santuokai nėra jokių kliūčių pagal Slovakijos materialinę teisę.

3.5.2 Nesusituokusios poros (sugyventiniai) ir partnerystė

Slovakijoje nėra jokių nuostatų dėl kitokios formos partnerystės nei santuoka. Teisės teorijoje pripažįstami vyro ir žmonos santykiai pagal bendrąją teisę, t. y. vyro ir moters bendras gyvenimas neįregistruvus santuokos. Vis dėlto tai yra faktinė sąjunga, neturinti teisinės reikšmės. Be to, Slovakijos teisėje nepripažįstamos (registruota) tos pačios lyties asmenų partnerystė arba teisinis gyvenimas skyrium (separacija).

3.5.3 Santuokos nutraukimas ir gyvenimo skyrium patvirtinimas

Pagal nacionalinę materialinę teisę ištuoka yra tada, kai teismas nutraukia gyvų sutuoktinių santuoką. Jei santuoką nutraukia nepilnamečio tėvai, teismas taip pat turi priimti sprendimą dėl jų, kaip tėvų, teisių ir pareigų įgyvendinimo. Slovakijos teisėje taip pat leidžiama pakaitinė globa.

Tarptautinės privatinės teisės įstatymo 22 straipsnyje nustatytos bendro santuokinio gyvenimo nutraukimui nutraukiant santuoką taisyklės, pripažįstant santuoką negaliojančia arba konstatuojant, kad santuoka niekada nebuvo sudaryta. Todėl pirmiausia šis straipsnis taikomas kolizinėms normoms dėl gyvų sutuoktinių santuokos nutraukimo. Santuokos nutraukimui išsituokiant taikoma valstybės, kurios piliečiai sutuoktiniai buvo tuo metu, kai buvo pradėta procedūra, teisė. Kaip ir kalbant apie sutuoktinių asmeninius bei turtinius santykius, taikomas jų pilietybės kriterijus, siejamas su konkrečiu laiku, būtent santuokos nutraukimo procedūros pradžia (todėl jų pirminė pilietybė ar jos pasikeitimas neturi reikšmės). Jei tuo metu, kai pradedama santuokos nutraukimo procedūra, sutuoktinių pilietybė skiriasi, pilietybės valstybės kriterijus negali būti taikomas ir tuo atveju taikoma Slovakijos teisė. Jei pagal taikytiną (užsienio) teisę santuokos neleidžiama nutraukti ištuoka arba jei tai leidžiama tik labai sudėtingomis sąlygomis, tačiau sutuoktiniai ar bent vienas iš jų ilgą laiką gyveno Slovakijos Respublikoje, gali būti taikoma Slovakijos teisė. Kadangi šia galimybe gali pasinaudoti tik tie asmenys, kurie turi atitinkamą ryšį su Slovakijos Respublika, pagal teismų praktiką šie asmenys turi būti išgyvenę Slovakijos Respublikoje bent vienus metus.

Kalbant apie sutuoktinių pilietybės valstybės teisę, Tarptautinės privatinės teisės įstatymo 22 straipsnio 3 dalyje nustatyti siejamieji veiksniai santuokos galiojimui įvertinti ir tai, ar santuoka egzistuoja, ar ne, yra nesuderinami su Tarptautinės privatinės teisės įstatymo 19 ir 20 straipsniais, kuriais reglamentuojama galimybė sudaryti santuoką, santuokos galiojimas ir forma. Teismų praktikoje nustatyta, kad Tarptautinės privatinės teisės įstatymo 19 ir 20 straipsniai taikomi, jei galimybė sudaryti santuoką (veiksnumo ir formos požiūriu) įvertinama prieš ją sudarant, o Tarptautinės privatinės teisės įstatymo 22 straipsnio 3 dalis taikoma, jei santuokos galiojimas vertinamas atgaline data arba jei vertinimas susijęs su tuo, ar santuoka egzistuoja. Be to, teismų praktikoje nustatyta, kad pagal Tarptautinės privatinės teisės įstatymo 22 straipsnio 3 dalį taikytina valstybės, kurios piliečiai sutuoktiniai buvo santuokos sudarymo metu, teisė.

3.5.4 Išlaikymo prievolės

Slovakijos teisėje pripažįstamos šešios pagrindinės išlaikymo prievolių rūšys: tėvų pareiga išlaikyti vaikus (laikoma svarbiausia), vaikų pareiga išlaikyti tėvus, kitų giminaičių tarpusavio išlaikymo pareiga, sutuoktinių tarpusavio išlaikymo pareiga, prisidėjimas prie išsituokusio sutuoktinio išlaikymo ir prisidėjimas prie nesusituokusios motinos išlaikymo bei tam tikrų jos išlaidų padengimo. Tarptautinės privatinės teisės įstatymo 24a straipsnyje nustatytos kolizinės normos aiškiai susijusios tik su tėvų pareiga išlaikyti vaikus ir apima visas

šios išlaikymo prievolės rūšis, išskyrus vaiko motinos reikalavimus jo tėvui (motinos pilietybės valstybės teisė, Tarptautinės privatinės teisės įstatymo 25 straipsnis), neatsižvelgiant į tai, ar išlaikymo naudos gavėjas yra pilnametis, ar ne. Šiems santykiams taikoma išlaikymo naudos gavėjo nuolatinės arba įprastinės gyvenamosios vietos teisė, jei vaikas yra nepilnametis. Daugeliu atvejų Slovakijos teismai priima sprendimą pagal ieškinio pareiškimo vietos valstybės teisę. Kitoms išlaikymo prievolėms (pvz., sutuoktinių tarpusavio išlaikymo pareigoms) taikoma išlaikymo naudos gavėjo nuolatinės gyvenamosios vietos valstybės teisė.

Vaiko nuolatinės gyvenamosios vietos siejamasis veiksnys yra pagrindinis siejamasis veiksnys, taikomas tėvų ir vaikų tarpusavio santykiams. Teismas tik išimtiniais atvejais atsižvelgia į kitos valstybės, su kuria byla turi esminį ryšį, teisę.

3.6 Sutuoktinių turto teisinis režimas

Tarptautinės privatinės teisės įstatymo 21 straipsnio kolizinėse normose, susijusiose su sutuoktinių turtais santykiais, kaip siejamasis veiksnys nustatoma sutuoktinių pilietybė. Tačiau šią normą galima nuosekliai taikyti tik jei sutuoktiniai yra tos pačios valstybės piliečiai. Kitais atvejais taikytina Slovakijos teisė. Tarptautinės privatinės teisės įstatyme neregamentuojamos situacijos, kai siejamasis veiksnys pasikeičia (pasikeičia bendra sutuoktinių pilietybė). Tačiau teismų praktikoje nustatyta, kad taikytina teisė nustatoma iki teisiškai reikšmingo įvykio atsiradimo dienos. Tarptautinės privatinės teisės įstatymo 21 straipsnio 2 dalyje galimos kolizijos neleidžiamos, nurodant, kad bet koks susitarimas dėl santuokiniam turtui taikomos teisės (pvz., susitarimai sumažinti turto bendrumą, vedybinės sutartys ir kt.) turi būti vertinamas pagal sutuoktinių turto režimui susitarimo sudarymo metu taikytiną teisę. Ši kolizinė norma gali būti taikoma tik kartu su kita kolizine norma, tačiau negali būti taikoma savarankiškai.

Slovakijos materialinėje teisėje nustatyta speciali santuokinio turto režimo rūšis: sutuoktinių turto bendrumas (bendroji jungtinė nuosavybė), atsirandantis sudarant santuoką ir pasibaigiantis ją nutraukus. Bendros jungtinės nuosavybės dydis vėliau gali būti mažinamas arba didinamas sutuoktinių tarpusavio susitarimu arba keičiamas kitais būdais (įskaitant nutraukimą arba atkūrimą) teismo sprendimu. Slovakijos teisėje ikivedybinės sutartys neregamentuotos.

3.7 Testamentai ir paveldėjimas

Pagal kolizinę normą paveldėjimas grindžiamas vienu siejamuoju veiksniu: pagal Tarptautinės privatinės teisės įstatymo bendrąją kolizinę normą paveldėjimo pagal įstatymą santykiams taikoma valstybės, kurios pilietis testatorius buvo mirties metu, teisė (17 straipsnis). Tai yra vienintelis siejamasis veiksnys, taikomas visam paveldėjimui, nedarant skirtumo tarp to, ar turtas yra materialus, ar nematerialus. Jei mirties metu testatorius buvo dviejų ar daugiau valstybių pilietis arba asmuo be pilietybės, taikytina pilietybė nustatoma pagal Tarptautinės privatinės teisės įstatymo 33 straipsnį.

Galimybei sudaryti ar atšaukti testamentą ir testamentu padariniams bei valios išraiškos trūkumams taikytina testatoriaus pilietybė, buvusi jo valios išreiškimo metu. Tai reiškia, kad jei išreiškus šią valią pilietybė pasikeitė, tai neturi įtakos testamentu ar jo atšaukimui. Taigi Tarptautinės privatinės teisės įstatymo 18 straipsnyje nustatyta specialioji norma Tarptautinės privatinės teisės įstatymo 3 straipsnio 2 dalies atžvilgiu, nurodant, kad jei užsienietis atlieka teisinį veiksma Slovakijos Respublikoje, pakanka, kad jis galėtų jį atlikti pagal Slovakijos teisę. Teisė, nustatyta pagal pilietybės valstybę valios išreiškimo metu, taip pat taikoma nustatant, kaip turtas gali būti paliktas testamentu. Testamentu formai ir atšaukimui taikoma valstybės, kurios pilietis testatorius buvo testamentu sudarymo metu, teisė. Tačiau pakanka, kad testamentas atitiktų jo sudarymo valstybės teisę (18 straipsnis). Papildoma kolizinė norma taikoma, jei testatorius nesilaikė testamentu formos, kurios reikalaujama pagal valstybės, kurios pilietis jis buvo testamentu sudarymo metu, teisę. Tai reiškia, kad jei testatorius neįvykdo valstybės, kurios pilietis jis buvo testamentu sudarymo metu, teisėje nustatytų testamentu formai taikomų reikalavimų, tačiau įvykdo testamentu sudarymo valstybės teisėje nustatytas sąlygas, testamentas laikomas galiojančiu.

Pagal Slovakijos materialinę teisę turtas gali būti paveldėtas pagal įstatymą, pagal testamentą arba abiem būdais. Įstatyme numatytos keturios paveldėtojų eilės pagal paveldėjimo teisių tvarką, ir turtą pirmumo tvarka paveldi pirmesne eile nustatyti paveldėtojai. Pirmoji paveldėtojų grupė apima testatoriaus vaikus ir sutuoktinį; kitos grupės apima kitus artimuosius ir visus asmenis, kurie gyveno su mirusiuoju ir vedė bendrą ūkį su juo bent vienus metus iki jo mirties ir kurie dėl to rūpinosi bendru namų ūkiu arba buvo priklausomi nuo mirusiojo išlaikymo. Jei paveldima pagal testamentą, įstatyme numatytos teisiškai privalomos sąlygos, kurias turi atitikti

testatoriaus sudaromas testamentas arba notaro patvirtintas aktas. Minimalus amžius testamentui sudaryti yra 15 metų. Laisvei disponuoti turtu pagal testamentą taikomi apribojimai, nes nepilnamečiai tiesiosios žemutinės linijos giminaičiai turi gauti bent tą dalį palikimo, kuri jiems priklauso pagal įstatymą, o pilnamečiai tiesiosios žemutinės linijos giminaičiai – bent pusę to, kas jiems priklauso pagal įstatymą. Slovakijos teisėje leidžiama atsisakyti palikimo (tik viso palikimo, t. y. ir turto, ir įsipareigojimų), numatytas negalėjimas paveldėti (pagal įstatymo reikalavimus), paveldėjimo teisės atėmimas iš tiesiosios žemutinės linijos giminaičių palikėjo valia (pagal mirusiojo sudarytą paveldėjimo teisės atėmimo dokumentą) ir palikimo perėjimas valstybei (jei nėra paveldėtojų, palikimas pereina valstybei), tačiau nepripažįstami bendrieji testamentai, susitarimai dėl paveldėjimo ar priešmirtinės dovanos.

3.8 Nekilnojamasis turtas

Slovakijos teisėje nekilnojamasis turtas apibrėžiamas kaip žemė ar pastatai, stovintys ant kieto pagrindo žemės (Civilinio kodekso 119 straipsnis).

Pagal Tarptautinės privatinės teisės įstatymą bendras siejamasis veiksnys daiktinėms teisėms į nekilnojamąjį turtą yra turto buvimo vietos teisė (Tarptautinės privatinės teisės įstatymo 5 straipsnis, kuris taip pat taikomas kilnojamajam turtui, jei jam netaikomi 6 ir 8 straipsniai, žr. 2.3 skyrių). Tačiau Tarptautinės privatinės teisės įstatymo 7 straipsnis yra viršesnis už šią taisyklę, nurodant, kad atsižvelgiama į viešųjų registru įrašus, kuriais nustatomos, keičiamos ar panaikinamos daiktinės teisės į turtą, esantį kitoje valstybėje nei ta, kurios teisė taikoma teisiniams pagrindams, taikomiems daiktinių teisių į šį turtą nustatymui, keitimui ar panaikinimui. Tokiais atvejais taikomi turto buvimo vietos valstybėje galiojantys teisės aktai dėl viešųjų registru įrašų.

Pagal dabartinę Slovakijos teisę sąvoka „viešieji registrai“ siejama su Žemės ir pastatų registru (kadastru) (Įstatymas Nr. 162/1995 dėl žemės ir pastatų registro), tačiau turto registru istorija apima Žemės registrą, Geležinkelių registrą, Kalnakasybos registrą ir Vandens kelių registrą.

3.9 Bankrotas

Bankroto byloms su užsienio elementu, susijusioms su Europos Sąjungos ar Europos ekonominės erdvės valstybėmis narėmis, taikomas Įstatymas Nr. 7/2005 dėl nemokumo ir restruktūrizavimo (Nemokumo kodeksas), nebent Tarybos reglamente (EB) Nr. 1346/2000 nustatyta kitaip. Pagal Nemokumo kodeksą, jei Slovakijos Respublikai nėra privaloma tarptautinė sutartis, kuria reglamentuojamas bankrutavusio skolininko kreditorių reikalavimų patenkinimas, užsienio teismo sprendimų pripažinimui bylose pagal Nemokumo kodeksą taikomas abipusiškumo principas. Slovakijos teismo paskelbtas bankrotas taip pat taikomas užsienio valstybės teritorijoje esančiam turtui, jei tai leidžiama pagal tos užsienio valstybės įstatymus.

Tarptautinės privatinės teisės įstatyme yra kolizinės normos, *mutatis mutandis* taikomos bankrotui, būtent 5 straipsnis (siejamasis veiksnys yra kilnojamąjo ar nekilnojamąjo turto buvimo vieta), 7 straipsnis (siejamasis veiksnys įrašymui į viešuosius registrus yra turto buvimo vieta) ir prievolės taikomos nuostatos (9 ir paskesni straipsniai).

■ Paskutinis naujinimas: 06/05/2024

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismo tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.